

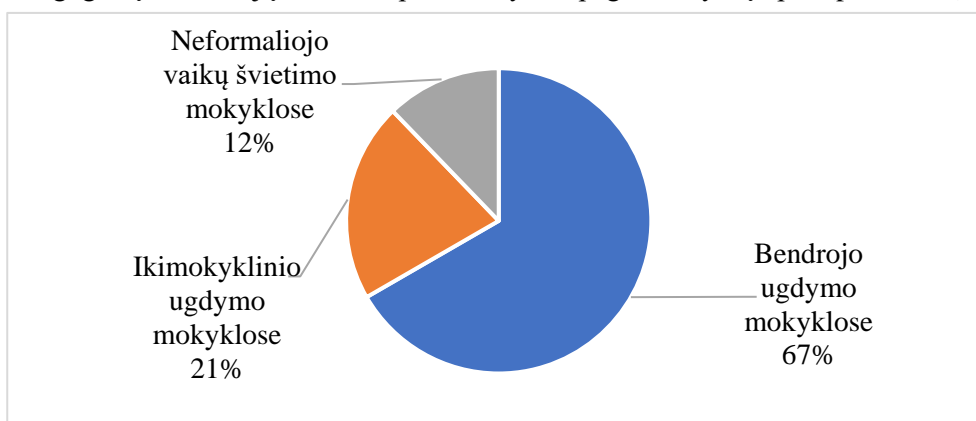
Pasvalio rajono savivaldybė

Pasvalio r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Tarnyba)¹.

2020–2021 m. m. Pasvalio r. savivaldybėje dirbo 483 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 322 (67 proc.) bendrojo ugdymo, 102 (21 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 59 (12 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose, profesinio mokymo įstaigų savivaldybėje nėra (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2021 m. Tarnyba vykdė 13 ilgalaikių programų. Jose dalyvavo 656 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelėje).

1 lentelė. Daugiausiai programų vyko pagal prioritetą *Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas*

Vykdytų programų pagal prioritetus ir dalyvių pasiskirstymas

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	3	73
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	27
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	2	46
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	-	-
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	3	84
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	1	50
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	2	34
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	7	499
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	4	175
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	2	84
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	240
Iš viso:	13	656

¹ Prieiga internete <https://ppt.pasvalys.lt>

Savivaldybė buvo išsikėlusį šiuos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo ir metodinės veiklos prioritetus:

Duomenimis grįstas ugdymo(si) ir mokymo(si) kokybės gerinimas. Prioriteto kryptys:

- Tarptautinių, nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų, testų rezultatų, rekomendacijų ir išvadų panaudojimas.
- Mokyklos įsivertinimo, išorinio vertinimo ir kitų duomenų naudojimas.
- Mokinių individualių mokymosi skirtumų, poreikių, galimybių ir specialiųjų ugdymosi poreikių pažinimas ir individualizuoto, diferencijuoto bei personalizuoto ugdymo sąlygų kūrimas.

Mokytojų patirtinio mokymo(si) modelio taikymas kvalifikacijos tobulinime. Prioriteto kryptys:

- Kolegialaus grįžtamojo ryšio organizavimas metodiniuose būreliuose tarp dalykų mokytojų ir bendruomenėse.
- Dalijamasis mokytojų gerąja patirtimi bei jos sklaida.
- Mokytojų gebėjimų stiprinti mokinių savivaldaus mokymosi įgūdžius plėtojimas.

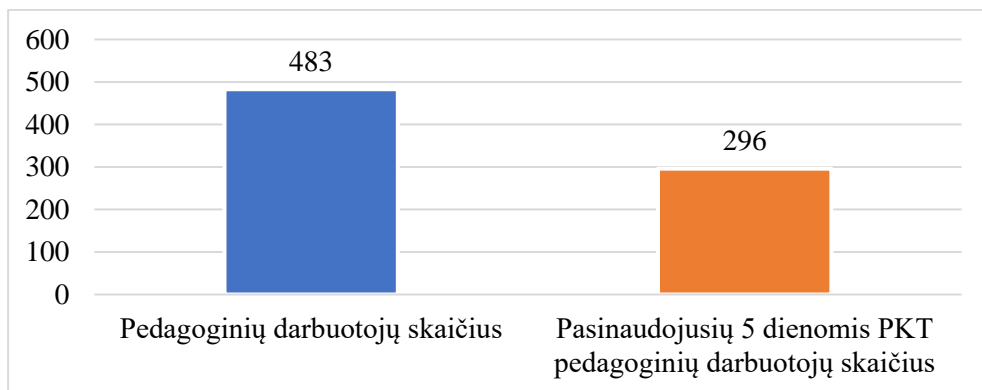
Socialinių emocinių kompetencijų ugdymas. Prioriteto kryptys:

- Žinių, nuostatų ir įgūdžių psichikos sveikatai stiprinti ir išsaugoti tobulinimas.
- Patyriminės praktikos taikymas mokinių savijautos gerinimui, patyčių prevencijos užtikrinimui.

Pagal savivaldybės išskirtus PKT prioritetus vykdytos 7 programos (ne mažiau kaip 40 valandų), jose dalyvavo 220 dalyvių.

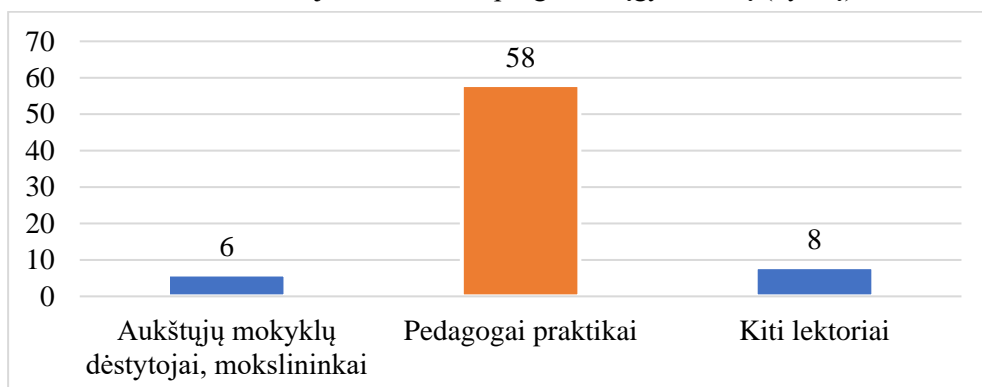
2 pav. Beveik du trečdaliai savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius

3 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektorai

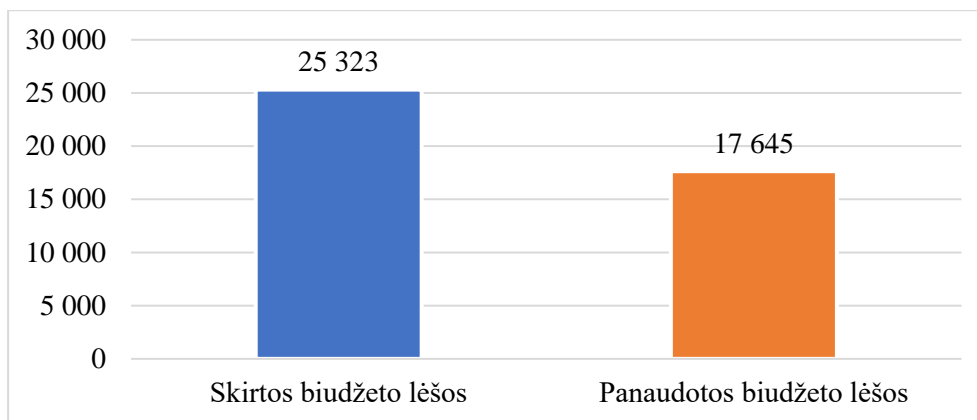
Daugiausiai dalyvių (381) sulaukė prioritetingos programos, skirtos pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojams bei pagalbos mokiniui specialistams (134). Dalis programų buvo skirta kelioms tikslinėms grupėms.

2 lentelė. Prioritetinių programų ir dalyvių skaičius pagal tikslinę grupę

Tikslinė grupė	Programų skaičius	Dalyvių skaičius
Vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	1	15
Ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojai	2	93
<i>(iš jų ikimokyklinio ugdymo mokytojai)</i>	-	-
Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai	9	381
Pagalbos mokiniui specialistai	3	134
Neformaliojo vaikų švietimo pedagogai	2	33
Profesijos mokytojai	-	-

4 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 70 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (Eur)

Savivaldybės pedagoginiai darbuotojai apie kvalifikacijos tobulinimo renginius informuojami registracijos sistemoje *Semiplius*, Tarnybos interneto svetainėje, *Facebook* grupėse, informacija el. paštu siunčiama ugdymo įstaigoms.

Pagal poreikį mokytojai konsultuojami dėl kvalifikacijos tobulinimo renginių pasirinkimo kontaktiniu ar nuotoliniu būdu.

Kvalifikacijos tobulinimo renginių laikas, vieta derinami atsižvelgiant į mokytojų, ugdymo įstaigų darbo grafikus ir poreikius. Dalis renginių vyko nuotoliniu būdu.

Bendradarbiaujant su Švietimo ir sporto skyriaus specialistais, mokytojais metodinių būrelių susirinkimuose aptariami NMPP, PUPP ir VBE rezultatai, analizuojamos galimos mokinių pasiekimų probleminės priežastys. Sėkmingai dirbantys mokytojai skatinami dalytis gerąja patirtimi mokinių motyvacijos skatinimo mokyti ir savivaldaus mokymosi klausimais.

Kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytų kompetencijų poveikis išsiaiškinamas refleksijų metu, anketomis, pateiktomis *Semiplius* sistemoje.

Vykusiose Tarnybos, Švietimo ir sporto skyriaus specialistų ir ugdymo įstaigų bendruomenių susitikimuose-apskritojų stalo diskusijose dėl ugdymo kokybės ir mokinių pasiekimų gerinimo galimybių stiprinant mokytojų profesionalumą gimė idėjos dėl ilgalaikių PKT programų temų, analizuojamų ugdymo sričių, mokymo(si) strategijų taikymo. Iš pokalbių su mokyklų direktorių pavaduotojais ugdymui ir mokyklų veiklos įsivertinimo ataskaitų (jos kasmet analizuojamos) sužinoma apie poveikį mokinių pasiekimams.

Pasvalio r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų duomenimis, beveik visų mokyklų pedagoginiai darbuotojai tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją (komunikavimo, skaitmeninio turinio kūrimo, saugumo, skaitmeninio mokymo(si)). Tobulintos *bendrosios* kompetencijos (socialinė emocinė, refleksijos ir įsivertinimo, nuolatinio tobulėjimo (ypač savivaldaus mokymosi išmanymo), organizacijų ir pokyčių valdymo). Nemažai dėmesio skirta pedagoginių darbuotojų *specialiosioms* kompetencijoms (ugdytinio ir jo aplinkos pažinimo, ugdymo(si) turinio kūrimo, valdymo ir įgyvendinimo, ugdytinio pažangos, pasiekimų vertinimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo, profesinės veiklos tyrimo, profesinės partnerystės, tinklaveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo) tobulinti. Kartu buvo tobulinamos ir *dalykinės* kompetencijos (dalyko turinio planavimo ir tobulinimo, mokymo(si) proceso valdymo).

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Mokyklų pateiktais duomenimis, pedagoginiai darbuotojai įvaldę skaitmeninius įrankius, vedė pamokas nuotoliniu būdu, kūrė vaizdo pamokas, interaktyvius testus, užduotis, apklausas ir dalijosi skaitmeniniu edukaciniu turiniu. Virtualias mokymosi aplinkas (dažniausiai *Microsoft Teams*) naudojo ne tik ugdymo procese, bet ir mokyklos kasdienėje veikloje.

Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir vadovai po mokymų taikė bendravimo, bendradarbiavimo strategijas, struktūruoto mokymo principus, mokinių poreikių identifikavimo metodiką, *Attention Autism* metodą, ASS ugdymo strategijas, alternatyvius komunikacijos būdus ASS turintiems mokiniams, praktines skaitymo strategijas, „Obuolio draugai“ metodiką, „atvirkštinio“ mokymosi, laiko planavimui pamokoje skirtus mokymo metodus.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Mokyklų nuomone, patobulėjo mokinių kompiuterinis raštingumas, gebėjimai įsivertinti, padidėjo mokinių motyvacija, pasitikėjimas savimi, pagerėjo mokinių tarpusavio santykiai, klasės mikroklimatas. Mokinių skirtybių suvokimas, jų poreikių, galimybių atpažinimas, individualių užduočių pateikimas, leido siekti mokinio individualios pažangos.

Viena iš mokyklų išskiria, kad praktinės veiklos (atsipalaidavimo, kvėpavimo pratimai) pagerino mokinių fizinę ir emocinę būklę; kita teigia, kad mokinių, padariusių pažangą, skaičius išaugo 17,9 proc. (lyginami 2020–2021 m. m. su 2019–2020 m. m.).

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis *siūloma*:

- *skirti* daugiau dėmesio PKT stebėsenai, jos poveikio analizei;
- *efektyviau panaudoti* PKT skiriamas lėšas (panaudota 70 proc.);
- *siekti*, kad daugiau savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudotų 5 dienų per metus PKT galimybe (pasinaudojo 61 proc.);
- kuriant savivaldybės bendradarbiavimo kultūrą, aktyviau *plėtoti* PKT programų rengimo ir vykdymo galimybes kartu su artimesnėmis savivaldybėmis, pedagogų rengimo centrais bei aukštosiomis mokyklomis, kvalifikacijos tobulinimo programas grindžiant mokslinėmis žiniomis ir pasitelkiant aukštųjų mokyklų dėstytojus.